

Vantaan kaupungin lausunto Finavia Oyj:lle Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman 2024 luonnoksesta / TeA

VD/3936/11.01.01.09/2024

TeA/MSI/A-MK/JAh/KN/MT

Finavia Oyj on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman luonnoksesta. Lentokonemelun hallintasuunnitelma on ympäristöluvan mukainen dokumentti, joka toimii samalla ympäristömeludirektiivin mukaisena meluntorjunnan toimintasuunnitelmana. Lausunto tulee toimittaa Finavia Oyj:lle 20.6.2024 mennessä.

Finavia Oy on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman luonnoksesta 15.5.2024 päivätyllä kirjeellä. Ehdotukset ja lausunto on pyydetty toimittamaan Finavia Oyj:lle 20.6.2024 mennessä sähköpostitse osoitteeseen ymparisto@finavia.fi.

Lentokonemelun hallintasuunnitelma on ympäristöluvan mukainen dokumentti, joka toimii samalla ympäristömeludirektiivin mukaisena meluntorjunnan toimintasuunnitelmana. Edellinen suunnitelma on valmistunut vuonna 2018. Melunhallintasuunnitelmassa kuvataan menetelmät, joiden avulla Finavia voi suoraan tai välillisesti vaikuttaa Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelupäästöihin, niiden leviämiseen tai melulle altistumiseen.

Suunnitelma on saatavilla osoitteesta:

https://www.finavia.fi/sites/default/files/documents/EFHK_melunhallintasuunnitelma_2024_nettiin.pdf

Lentokonemelun hallintasuunnitelma

Vuonna 2022 Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelualueella asui noin 12 300 asukasta, joista suurin osa asuu Vantaalla. Vuonna 2019, ennen koronapandemian ja Ukrainan sodan vaikutusta liikennemääriin, lentokonemelualueella asui 23 000 asukasta. Nykyisin liikennemäärä on noin 75 % vuoden pandemiaa edeltävästä 2019 tasosta. Merkittävää vuosittaista vaihtelua melualueiden muotoon ja siten myös lentokonemelualueella asuvien määrään ovat aiheuttaneet kiitotieremonteista johtuneet osa-aikaiset kiitoteiden sulkemiset ja myös tuuliolosuhteiden muutokset.

Yleisimmän tuulitilanteen johdosta ensisijainen lentoonlähtösuunta on lounaaseen. Rinnakkaisten kiitoteiden vuoksi lentoonlähtöreittien tulee erota toisistaan pois päin. Lentoonlähtöreitit jakautuvat määränpään mukaan eri suuntiin. Lähimmät tiiviit asuinalueet on huomioitu lentoonlähtöreittien suunnittelussa. Ensisijainen lähestymissuunta on luoteesta kiitotielle 2 (15). Toissijainen suunta on koillisesta kiitoteille 1 ja 3 (22L/R). Pohjoisen ja idän puoleisilla tuulilla laskeudutaan lounaasta kiitoteille 1 ja 3 (04L/R). Lennonjohto ohjaa koneet laskuun joustavasti tilanteen mukaan.

Vilkkaan liikenteen tunnit sijoittuvat lentoonlähtöjen osalta aamuun ja myöhäiseen iltapäivään ja laskeutumisten osalta iltapäivään ja myöhäiseen iltaan. Tämä johtuu matkaketjujen rakenteesta, jossa liikenne suuntautuu aamulla Eurooppaan tai maakuntiin ja iltapäivällä takaisin. Sama toistuu iltapäivällä tai illalla uudelleen. Myöhään illalla Euroopasta palaavien koneiden laskeutumisen jälkeen nousevat vielä maakuntiin matkaavat koneet.

Melun leviämistä vähentäviä toimenpiteitä Helsinki-Vantaan lentoasemalla ovat:

1. Kiitoteiden käyttöjärjestelmä.
2. Lentoonlähtöreittien suunnittelu.
3. Koneiden melua koskevat rajoitukset tietyillä lentoonlähtöreiteillä.
4. Jatkuvan liu'un lähestymiset laskeutumisissa.
5. Pienen tehon ja pienen vastuksen menetelmä laskeutumisissa.
6. 22-suunnan rinnakkaisten lähestymisten väliä lähestymiskorkeuksien optimoiminen.
7. Moottorijarrutuksen välttäminen laskukiidossa.

Lentoasemalla toimivien lentoyhtiöiden toimintaan Finavia pyrkii vaikuttamaan muun muassa yöaikaiselle liikenteelle asetetuilla melumaksuilla, jotka riippuvat kellonajasta ja koneiden meluisuudesta.

Finavia toteuttaa melun vaikutusten vähentämiseksi seuraavia toimintarajoituksia:

1. Kiitotietä 15 ei käytetä yöllä lentoonlähtöihin ja kiitotietä 33 laskeutumisiin, mikäli lentoturvallisuus ei muuta edellytä.
2. Finavia on asettanut rajoituksia koneiden meluisuudesta osalle reiteistä.
3. Koulutuslennot ovat sallittuja ainoastaan lennonjohdon luvalla ja perustelluista syistä.
4. Laskeutumisen jälkeistä moottorijarrutusta suositellaan vältettäväksi.
5. Koekäytöt tehdään koekäyttöpaikalla ja välttäen yöaikaa (22:00–07:00).

Lentokoneiden melua vähennetään sekä lentoonlähtö- että laskeutumismenetelmiä kehittämällä. Näiden molempien osalta Finavia edellyttää, että lennonjohto mahdollistaa menetelmien käytön, mutta lentoyhtiöiden ja lentäjien toiminta vaikuttaa vahvasti menetelmien toteutumiseen. Finavian melunhallintatyön johdosta lentoonlähtöreittien sijainti on optimoitu siten, että asuinalueita vältetään mahdollisimman hyvin. Finavian arvion mukaan menetelmiä edelleen kehittämällä voidaan saavuttaa paikallisia vaikutuksia melun vähentämisessä. Lähestymismenetelmien melunhallintaa edistääkseen Finavia on solminut yhteisymmärryspöytäkirjan suurimpien lentoasemalla operoivien lentoyhtiöiden kanssa.

Helsinki-Vantaan lentoasemalla on käytössä jatkuvatoiminen melun- ja reittien seurantarjestelmä ANOMS, joka yhdistää ilma-aluksen tunnistetiedot yhdeksän Helsinki-Vantaan läheisyydessä olevan melumittausaseman melutapahtumiin. Järjestelmän avulla lentokonemelun seuranta ja analyysijä tilanteesta voidaan tehdä kattavasti eri puolilla lentoasemaa. Seurantarjestelmän aineistoon perustuen kuka tahansa voi tarkastella lentojen tietoja julkisesta WebTrak-sovelluksesta.

Edellä mainittujen keinojen lisäksi Finavia pyrkii vaikuttamaan maankäytön suunnitteluun, joka on keskeinen keino vaikuttaa melulle altistuvien määrään.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 17.6.2024

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Finavia Oyj:lle liitteen mukainen lausunto.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelman 2024 luonnoksesta
- Finavian lausuntopyyntö koskien Helsinki-Vantaan lentoaseman lentokonemelun hallintasuunnitelmaa
- Helsinki-Vantaan lentoasema Lentokonemelun hallintasuunnitelma

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

ympäristösuunnittelija Jouni Ahtiainen, puh. 043 827 2543,
yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. 050 302 9224,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)